

بسمه تعالی

توزیع مسئولیت‌ها

- **زمان توزیع:** مسئولیت‌های مربوط به نماز، قرائت قرآن، دعا و اجرائیات دیگر باید در **گعده‌ی شبانه‌ی** پس از افتتاحیه در **شب اول** مشخص و تقسیم شوند.
- **روش اجرا:**
 - مربی یا روحانی ابتدا فهرست مسئولیت‌ها را معرفی کند (قاری، مکبر، توزیع‌کننده و چیدن قرآن‌ها، مسئول صف‌ها، دعاکننده، زمان‌سنج، مسئول صوت و تصویر، و غیره).
 - نوجوانان به صورت **داوطلبی یا انتخاب مربی** مسئولیت‌ها را بپذیرند.
 - با ایجاد رفاقت و ارزش دادن به مسئولیت‌پذیری و نشان دادن لزوم این کار برای اداره شدن اعتکاف، نوجوانان را ترغیب کنید تا در کارها مشارکت داشته باشند.
 - میتوانید در اختتامیه از مسئولین برتر تقدیر کنید، اما توجه داشته باشید که این تقدیر، انگیزه‌ی اصلی نوجوانان نشود.
 - با دیدن تلاش نوجوانان و تشویق کلامی در طول اعتکاف، باعث انگیزه دهی شوید.
- **ثبت و یادآوری:** مسئولیت‌ها در یک جدول یا برگه نوشته شود و در اختیار مربیان باشد تا در طول اعتکاف به راحتی مدیریت شود.
- **هدف تربیتی:** این تقسیم کار تمرین مسئولیت‌پذیری، مشارکت جمعی و نظم در اجرای برنامه‌هاست.

فهرست مسئولیت‌ها

در نماز جماعت

- **مکبر:** اعلام تکبیرها و هماهنگ‌سازی حرکات مأمومین.
- **مسئول صف‌ها:** تنظیم فاصله‌ها، اتصال صف‌ها، و هدایت بچه‌ها به جایگاه مناسب.
- **مسئول نظم و سکوت:** مراقبت از آرامش فضا قبل و بعد نماز.

در قرائت قرآن

- **قاری:** نوجوانی که با صوت خوش و قرائت صحیح قرآن را تلاوت کند.
- **توزیع‌کننده قرآن‌ها:** مسئول رساندن قرآن‌ها به بچه‌ها و جمع‌آوری آن‌ها پس از پایان.
- **چیدن قرآن‌ها:** مرتب‌سازی قرآن‌ها در قفسه یا محل مشخص.

در دعا و مناجات

- **دعاکننده اصلی:** نوجوانی که متن دعا را با صوت مناسب بخواند.
- **مسئول پخش متن یا کتاب دعا:** توزیع کتاب دعا یا نمایش متن روی پرده/تابلو.

- **مسئول جمع‌آوری کتاب‌ها:** پس از دعا کتاب‌ها را مرتب کند.

امور کلی:

- **زمان سنج:** مراقبت بر شروع و پایان به موقع برنامه‌ها.
- **مسئول صوت و تصویر:** کنترل میکروفون، بلندگو یا پخش کلیپ‌ها.
- **مسئول فضای مسجد:** مرتب‌سازی جانمازها، مهرها، و آماده‌سازی محیط قبل از برنامه.
- **نظم:** ایجاد نظم برای خواب و بیداری، حضور در برنامه‌ها.
- **نظافت:** مدیریت نظافت عمومی صحن در اعتکاف
- **مسئول یادآوری:** اعلام برنامه‌ی بعدی یا تذکر کوتاه برای آماده‌سازی جمع.
- **حفاظت:** مراقبت از وسایل معتکفین در طول برنامه‌ها و هنگام نماز

تدارکات:

- **مسئول مالی:** جمع کردن نذورات و کمک‌های مردمی برای اعتکاف و خرج آنها
- **مسئول تغذیه:** آماده کردن سفره و توزیع غذاها

دستورالعمل اجرایی

۱. تقسیم مسئولیت‌ها پیش از شروع اعتکاف:

- مربیان فهرست مسئولیت‌ها را آماده کنند.
- نوجوانان با قرعه یا انتخاب داوطلبانه مسئولیت‌ها را بپذیرند.
- هر مسئولیت برای یک نوبت یا یک روز مشخص شود تا همه فرصت تجربه داشته باشند.

۲. آموزش کوتاه قبل از اجرا:

- مربی یا روحانی وظایف هر نقش را توضیح دهد (مثلاً مکبر چگونه تکبیر بگوید، قاری چگونه صوت را تنظیم کند).
- تمرین کوتاه انجام شود تا نوجوانان آماده شوند.

۳. اجرای عملی در برنامه‌ها:

- نوجوانان مسئولیت‌ها را در نماز، قرآن و دعا برعهده بگیرند.
- مربیان فقط نظارت کنند و در صورت خطا، پس از پایان برنامه نکته را توضیح دهند.

۴. جمع‌بندی و بازخورد:

- پس از هر نوبت، مربی به نوجوانان بازخورد دهد (مثلاً: «قرائت عالی بود، فقط صدایت را کمی بلندتر کن»).
- مسئولیت‌ها برای نوبت بعدی جابه‌جا شوند تا همه تجربه کنند.

ملاحظات

- متناسب با کارها، برای هر مسئول، تعدادی از نوجوانان نیز به عنوان کمک کار انتخاب شود.
- تأکید شود که این کارها بخشی از تربیت جمعی و تمرین مسئولیت‌پذیری است.
- خطاها طبیعی‌اند؛ مربی باید با آرامش و تشویق اصلاح کند.
- نظم و سکوت در مسجد اولویت است؛ مسئولان نوجوان باید مراقب باشند اجرای وظایفشان مزاحم دیگران نشود.
- در پایان هر روز، یک جلسه‌ی کوتاه بازخورد برگزار شود تا نقاط قوت و ضعف مرور گردد.